

TRENDY ČESKA'17

Březen 2017

32. vlna

Informace o projektu

Základní informace

Zadavatel výzkumu	Česká televize
Realizátor výzkumu	Kantar TNS CZ s.r.o.
Termín sběru dat	4. 3. až 24. 3. 2017
Způsob sběru dat	CATI (Computer Assisted Telephone Interview) s využitím náhodného generování mobilních telefonních čísel a pevných linek.
Počet respondentů	1200
Vážení	Finální datový soubor byl převážen podle základních sociodemografických ukazatelů (pohlaví, věk, kraj, velikost místa bydliště a vzdělání). V rámci převážení dat bylo také zohledněno minulé volební chování respondentů, konkrétně účast či preferovaná strana v parlamentních volbách v roce 2013.
Statistická chyba	± 1,2 p.b. v případě, že názor zastává 5 % dotázaných ± 2,5 p.b. v případě, že názor zastává 25 % dotázaných ± 2,8 p.b. v případě, že názor zastává 50 % dotázaných ± 2,5 p.b. v případě, že názor zastává 75 % dotázaných ± 1,2 p.b. v případě, že názor zastává 95 % dotázaných
Statistická chyba volebního modelu	u jednotlivých stran v rozmezí ± 1,1 p.b. u stran s nízkým ziskem až ± 3,2 p.b. u stran s vysokým ziskem

Struktura váženého datového souboru

Pohlaví	Muži Ženy	48,6 % 51,4 %
Věk	18-29 let 30-44 let 45-59 let 60+	16,9 % 28,9 % 23,5 % 30,7 %
Vzdělání	Základní škola a SŠ bez maturity Střední škola s maturitou Vysoká / vyšší odborná škola	46,5 % 34,9 % 18,6 %
Velikost místa bydliště	Méně než 1.000 1.000-5.000 5.000-20.000 20.000-90.000 Více než 90.000 Hlavní město Praha	17,1 % 21,8 % 18,3 % 18,1 % 12,6 % 12,1 %
Kraj	Hlavní město Praha Středočeský kraj Karlovarský kraj Plzeňský kraj Jihočeský kraj Ústecký kraj Pardubický kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Jihomoravský kraj Moravskoslezský kraj Kraj Vysočina Zlínský kraj Olomoucký kraj	12,2 % 12,3 % 2,8 % 5,5 % 6,0 % 7,8 % 4,8 % 4,2 % 5,2 % 11,2 % 11,6 % 4,8 % 5,6 % 6,0 %

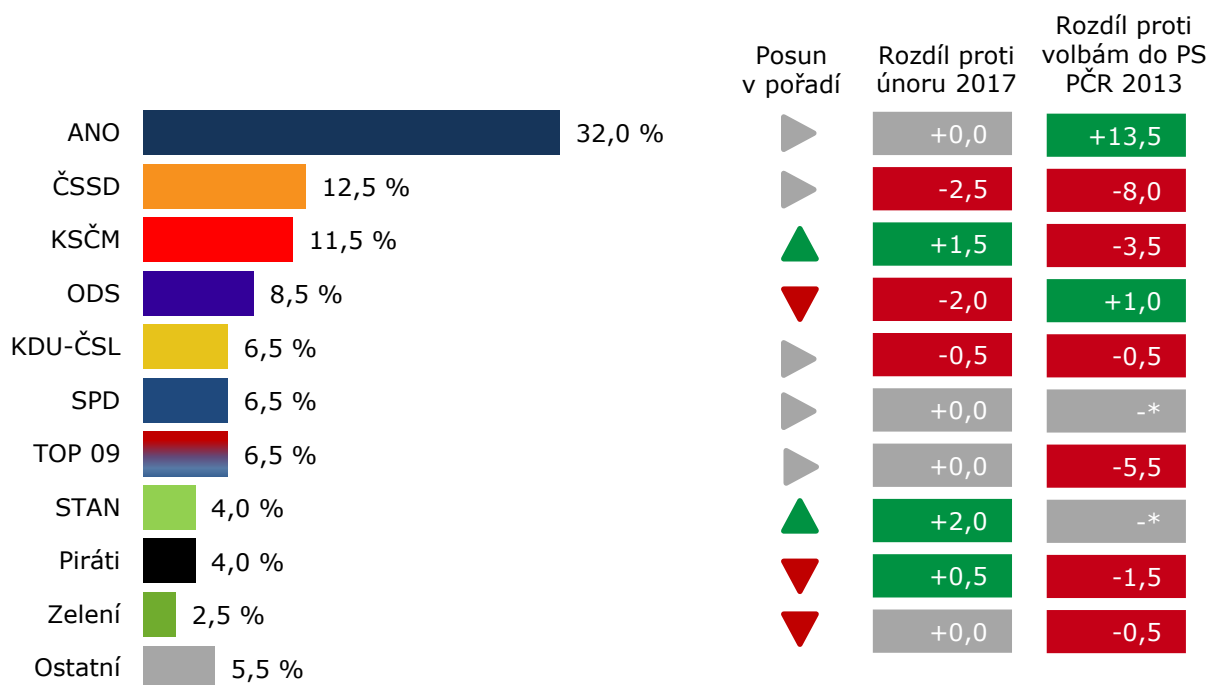
Detailní výsledky
/ volební model
/ ochota jít k volbám
/ pevnost přesvědčení o volbě

Volební model /aktuální měření

Volební model z března 2017 ukazuje, že by hranici 5 %, nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny, překročilo 7 politických stran a hnutí. Tento počet se dlouhodobě nemění.

Na prvním místě se tradičně umístilo hnutí ANO, které potvrdilo svůj zisk z února, tedy 32,0 %. Na dalších místech došlo k mírnému přelivu v podpoře, i přesto ale na druhém místě dlouhodobě setrvává ČSSD, která si však oproti únorovému šetření pohoršila o 2,5 p.b. Třetí místo podle březnového modelu patří KSČM s 11,5 %, což je polepšení o 1,5 p.b. ve srovnání s předchozím měsícem. Čtvrté místo zaujímá ODS, jejíž podíl příznivců poklesl na 8,5 %. Zmíněné změny se však pohybují pod hranicí statistické významnosti. Zbylé tři strany, které by se nyní dostaly do PS PČR dosahují shodně 6,5 %. Těsně pod pětiprocentní hranicí se aktuálně pohybuje STAN a Piráti.

Významnější změny však lze nalézt při pohledu na dlouhodobější vývoj volebního modelu, který ukazuje graf na následující straně.

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 837 respondentů. Konstrukce volebního modelu je popsána detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

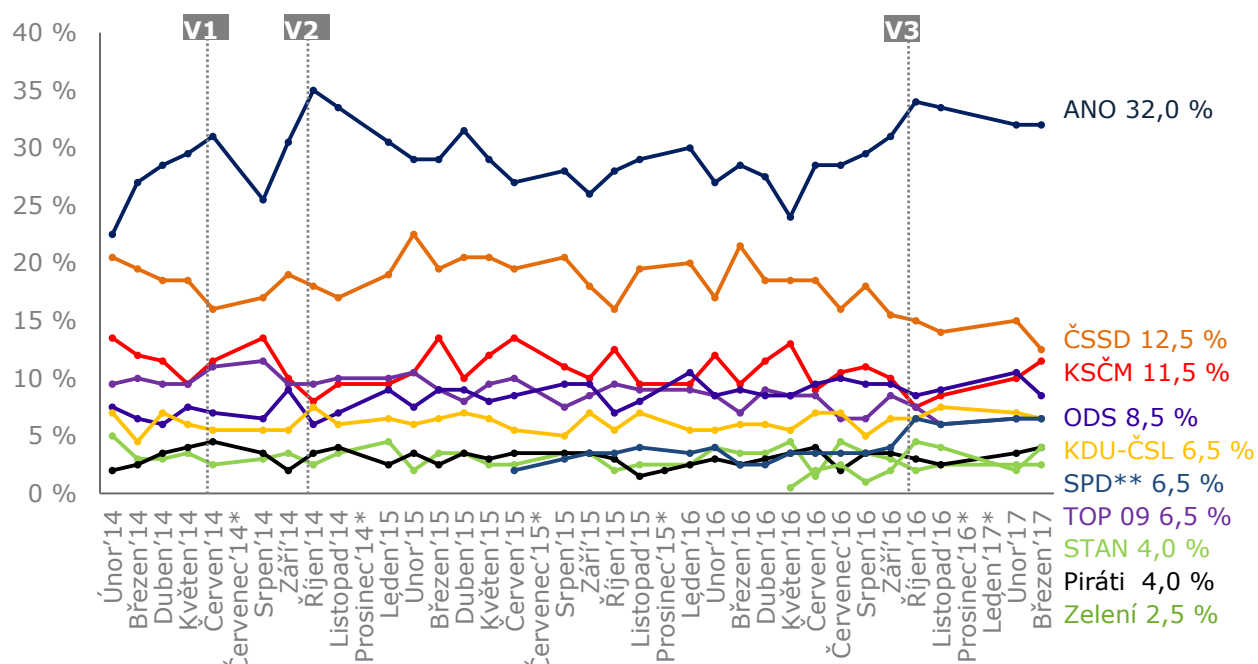
Poznámka: Zobrazeny jsou strany se současným ziskem alespoň 2 %; výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu u jednotlivých stran se pohybuje v rozmezí ±1,1 p.b. (strana s nízkým ziskem) až ±3,2 p.b. (strana s vysokým ziskem).

Volební model /vývoj

Podíváme-li se na vývoj volebního modelu v dlouhodobějším horizontu, zjistíme, že je velmi dynamický zejména u dvou nejsilnějších subjektů, tedy ANO a ČSSD.

U hnutí ANO byl od května 2016 patrný nárůst příznivců. Únorový volební model ale naznačil, že se tento nárůst s přelomem roku zastavil. Březnové šetření tento vývoj potvrzuje. ČSSD naopak v druhé polovině roku 2016 její příznivci spíše ubývali. Aktuální šetření naznačuje pokračující trend.

Ve srovnání s podzimem loňského roku lze pozorovat změny také u ODS a TOP 09; zatímco ODS měla tendenci neustále vytěžovat svůj mírný růstový potenciál, TOP 09 naopak své příznivce ztrácela. Poslední měření ale ukazují zastavení těchto trendů a stagnaci voličské přízně.

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 837 respondentů. Konstrukce volebního modelu a termíny sběru dat jsou popsány detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI.

Poznámka: Zobrazeny jsou strany se současným ziskem alespoň 2 %; výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu se v aktuální vlně měření pohybuje u jednotlivých stran v rozmezí $\pm 1,1$ p.b. až $\pm 3,1$ p.b.

* Trendový odhad (nedotazováno)

** SPD – Svoboda a přímá demokracie, založeno 5. 5. 2015, předseda Tomio Okamura.

***Úsvit – NK, změny v názvu jsou shrnuty v příloze této zprávy.

V1 – Volby do Evropského parlamentu 23.-24. 5. 2014;

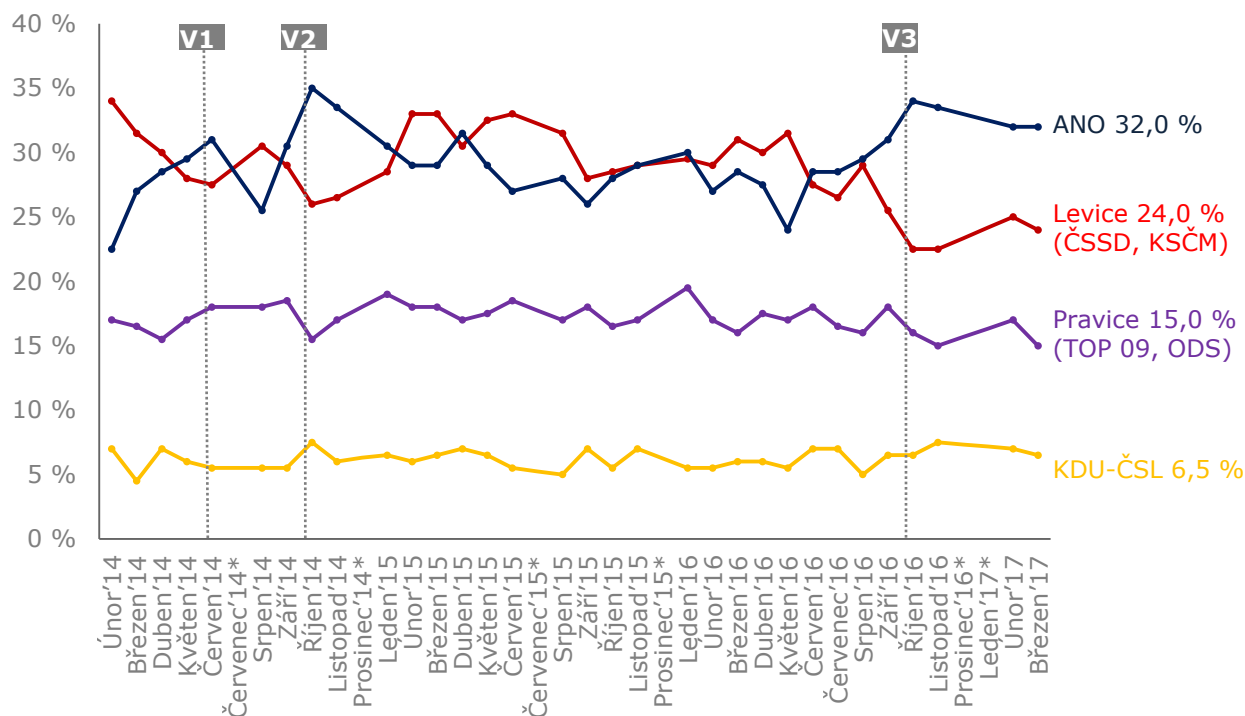
V2 – Komunální volby a 1. kolo senátních voleb 10.-11. 10. 2014, 2. kolo sen.v. 17.-18. 10. 2014

V3 – Volby do zastupitelstva krajů a 1. kolo senátních voleb 7.-8. 10. 2016., 2. kolo 14.-15.10.2016

Volební model /vývoj pravice vs. levice

Změny mezi voliči se také odrážejí v pohledu na politickou scénu a její hlavní hráče z hlediska pravo-levého rozdělení politického spektra. I přes drobné výkyvy je patrná dlouhodobě stabilní pozice KDU-ČSL. Poměrně stabilní pozici má také pravice, kde jsou případné změny počtu podporovatelů u obou stran do jisté míry kompenzovány. Největší výkyvy tak lze pozorovat na straně levice a hnutí ANO.

V tomto výzkumu zahrnujeme pod pravici strany TOP 09 a ODS, pod levici strany ČSSD a KSČM. Hnutí ANO a strana KDU-ČSL jsou prezentovány samostatně.

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 837 respondentů. Konstrukce volebního modelu a termíny sběru dat jsou popsány detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI.

Poznámka: Výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu se v aktuální vlně měření pohybuje u jednotlivých stran v rozmezí $\pm 1,1$ p.b. až $\pm 3,1$ p.b.

* Trendový odhad (nedotazováno)

V1 – Volby do Evropského parlamentu 23.-24. 5. 2014;

V2 – Komunální volby a 1. kolo senátních voleb 10.-11. 10. 2014, 2. kolo sen. v. 17.-18. 10. 2014

V3 – Volby do zastupitelstva krajů a 1. kolo senátních voleb 7.-8. 10. 2016., 2. kolo 14.-15.10.2016

Volební model

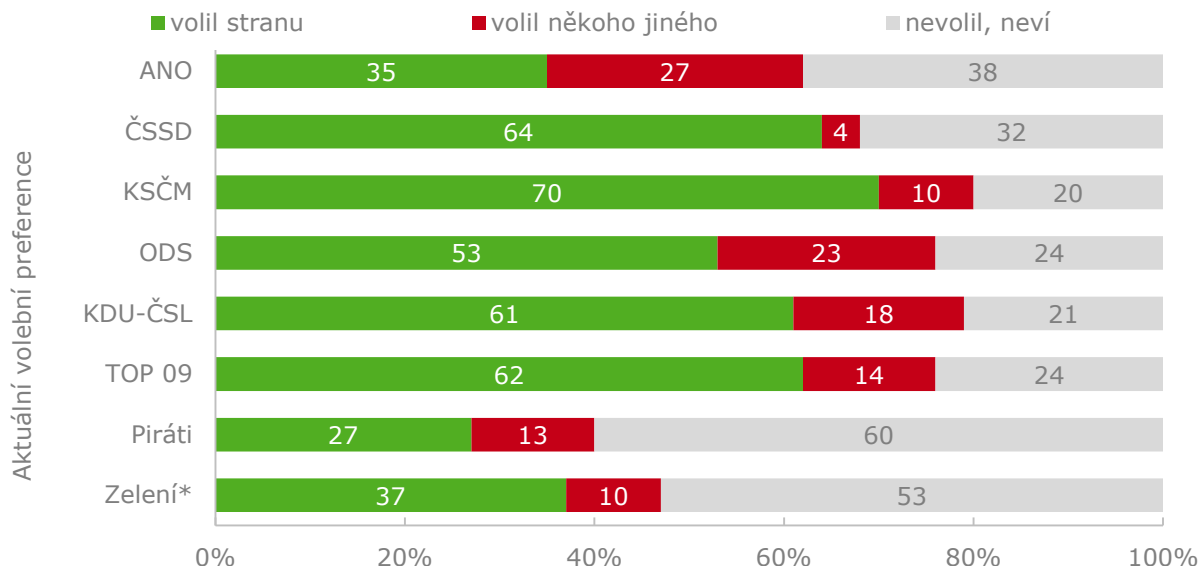
/ současné preference ve srovnání s volebním chováním ve volbách do PS PČR v roce 2013

Srovnáme-li aktuální volební chování s chováním ve volbách do PS PČR v roce 2013, zjistíme, že asi 2/5 podporovatelů hnutí ANO volily toto hnutí v minulých volbách. Tento podíl se od listopadu loňského roku, kdy to byla až polovina, pozvolna snižoval až na 1/3 v říjnu 2016. V listopadu jsme ale zaznamenali zastavení tohoto trendu, který se začátkem roku 2017 opakovaně potvrdil.

Srovnání současných preferencí s volebním chováním v roce 2013 tak ukazuje, že v případě voličů ANO se jedná o velmi heterogenní skupinu, na rozdíl od voličů tradičnějších, dlouhodobě vyprofilovaných stran (jako ČSSD, KSČM, KDU-ČSL nebo TOP 09). Podobný profil jako ANO nalezneme také u menších stran jako Zelení nebo Piráti.

Oproti únoru 2017 jsme u současných parlamentních stran a hnutí nezaznamenali žádné statisticky významné změny.

Volební chování ve volbách do PS PČR v roce 2013

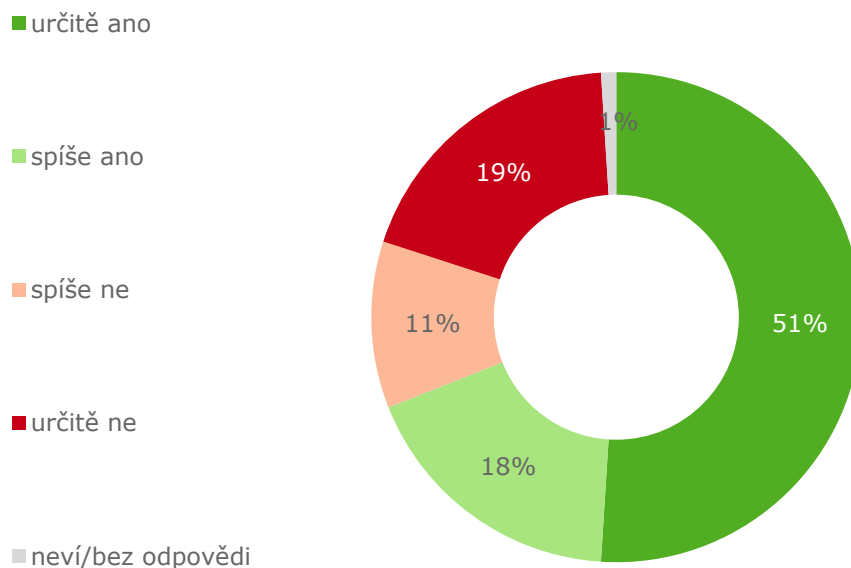
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 837 respondentů. Konstrukce volebního modelu je popsána detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Ochota jít k volbám

51 % respondentů deklarovalo, že by se určitě zúčastnilo voleb do Poslanecké sněmovny PČR v případě, že by se konaly v době sběru dat. Dalších 18 % by se jich spíše zúčastnilo. Nejedná se však o odhad případné volební účasti, ale o deklaraci respondentů vztaženou k současnosti.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

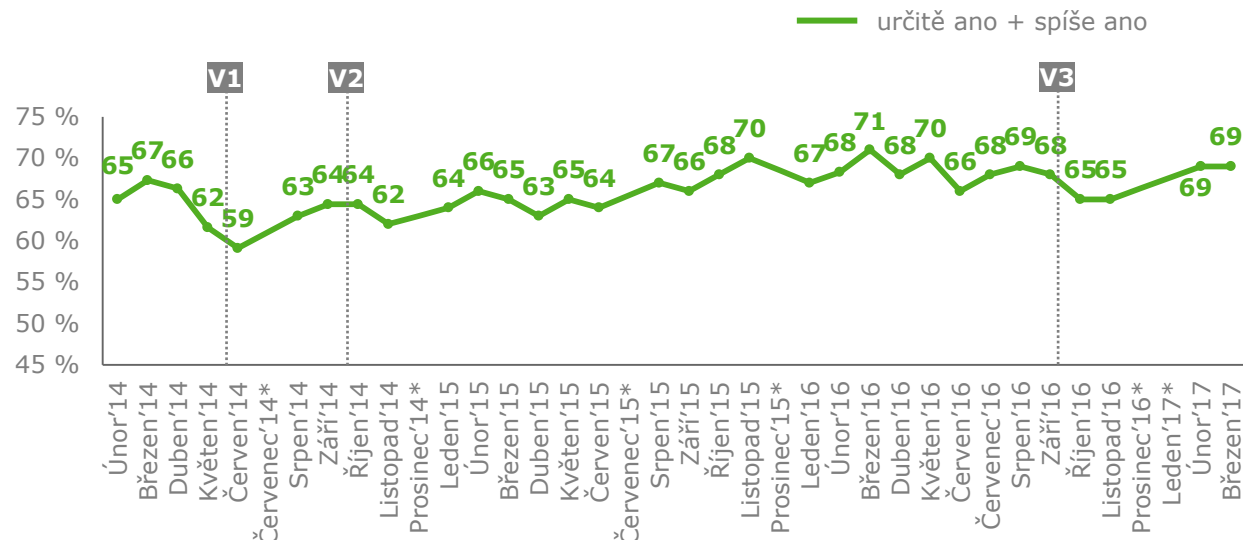
Ochota jít k volbám / vývoj

Deklarovaná ochota jít k volbám do PS PČR zaznamenala ke konci roku 2016 mírný pokles, který se s první letošní vlnou opětovně otočil. Březnová vlna tento obrat potvrzuje.

V delším časovém úseku se stále ukazuje, že deklarovaná ochota jít k volbám do Poslanecké sněmovny PČR je, i přes různé výkyvy, poměrně stabilní. Za dobu měření významně poklesla vždy pouze v období voleb.

Deklarovaná ochota zúčastnit se voleb do Poslanecké sněmovny PČR je prezentována jako součet odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

Poznámka:

* Trendový odhad (nedotazováno)

V1 – Volby do Evropského parlamentu 23.-24. 5. 2014;

V2 – Komunální volby a 1. kolo senátních voleb 10.-11. 10. 2014, 2. kolo senátních v. 17.-18. 10. 2014

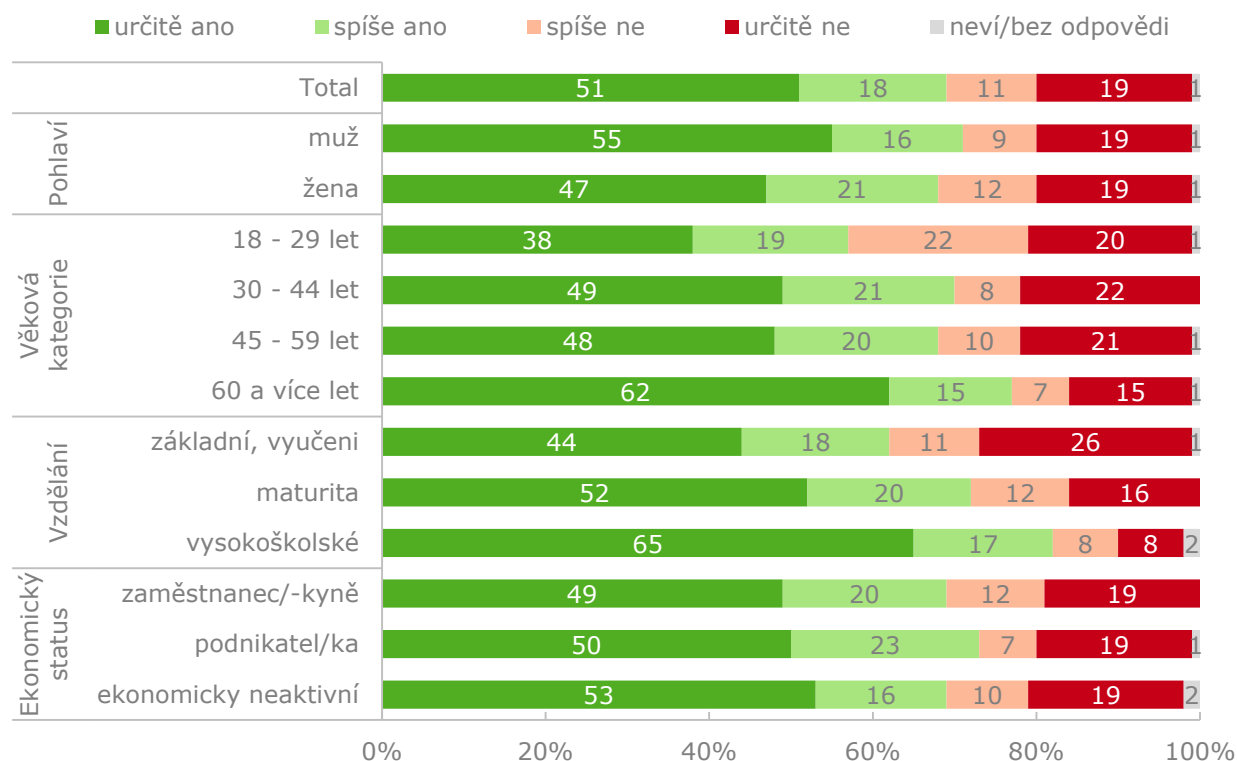
V3 – Volby do zastupitelstva krajů a 1. kolo senátních voleb 7.-8. 10. 2016., 2. kolo 14.-15.10.2016

Ochota jít k volbám / třídění dle sociodemografií

Z hlediska sociodemografických skupin lze konstatovat, že vyšší deklarovaná ochota jít k volbám dlouhodobě převládá u mužů, středoškolsky nebo vysokoškolsky vzdělaných občanů a spíše občanů starších, a přestože se v posledním měření rozdíl v ochotě účastnit se voleb mezi jednotlivými věkovými skupinami spíše stírají, i tak zůstává patrný rozdíl mezi nejmladší a nejstarší věkovou skupinou.

Oproti poslednímu měření jsme navíc zaznamenali oslabení ochoty účastnit se voleb u nejmladší věkové skupiny.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

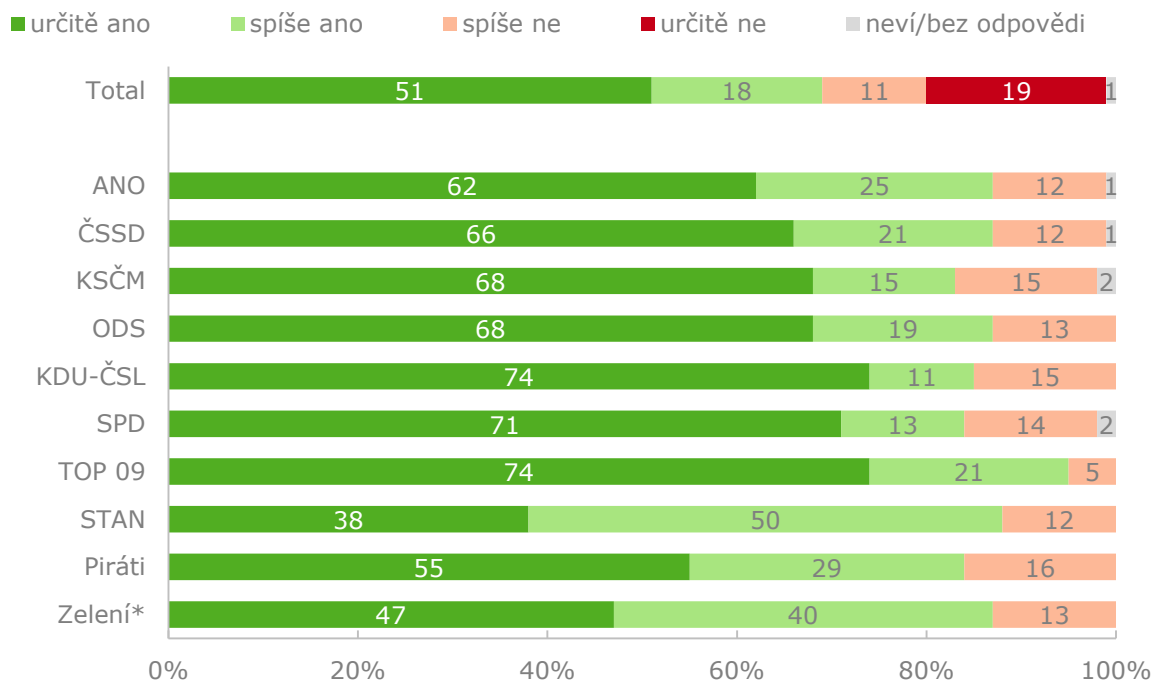
Ochota jít k volbám / třídění dle volebních preferencí

Pokud jde o voliče jednotlivých stran a hnutí, pak dlouhodobě největší ochotu jít k volbám, vyjádřenou součtem odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“, deklarují zejména příznivci KDU-ČSL. V rámci posledních několika měření vykazují vyšší ochotu účastnit se voleb také příznivci pravice, tedy ODS a TOP 09.

Březnové měření ukazuje zdánlivé přiblížení ochoty v rámci jednotlivých stran a hnutí na podobnou úroveň, avšak oproti předchozímu měření jsme nezaznamenali mezi příznivci jednotlivých stran a hnutí žádné statisticky významné změny, a to ani z dlouhodobého hlediska. Lze tedy konstatovat, že u žádné ze zobrazených stran a hnutí nevybočuje ochota účastnit se voleb ze svého průměru.

Metodologická poznámka: Výsledky tříděné přes preferované strany se na první pohled mohou zdát zvláštní tím, že se prakticky u všech stran objevuje „určitě ano“ častěji než u celku. To je ale dáno tím, že v tomto třídění se logicky nezobrazují respondenti, kteří uvádějí, že by k volbám určitě nedorazili, ale pouze ti, kteří nějakou stranu preferují a jsou přirozeně ochotnější jít k volbám.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Pevnost přesvědčení o volbě

O své současné preferenci strany nebo hnutí v případě voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky je pevně rozhodnuto 41 % voličů, dalších 27 % by pak své rozhodnutí spíše neměnilo. Přibližně zbylá třetina voličů je ve svých preferencích spíše nestabilní, připouští možnost změny a často osciluje mezi tradiční stranou, ke které inklinovali dříve, a alternativami v podobě nově vzniklých stran a uskupení (viz. Proměny politických základů na straně 11).

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

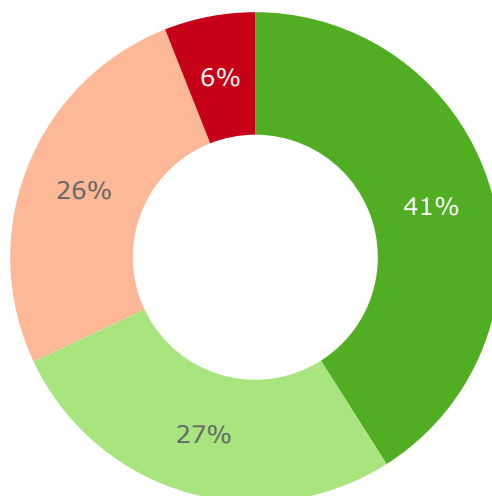
■ jste pevně rozhodnut(a) volit tuto stranu nebo hnutí

■ je pravděpodobné, že byste volil(a) tuto stranu nebo hnutí

■ je možné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní

■ je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní

■ neví/bez odpovědi

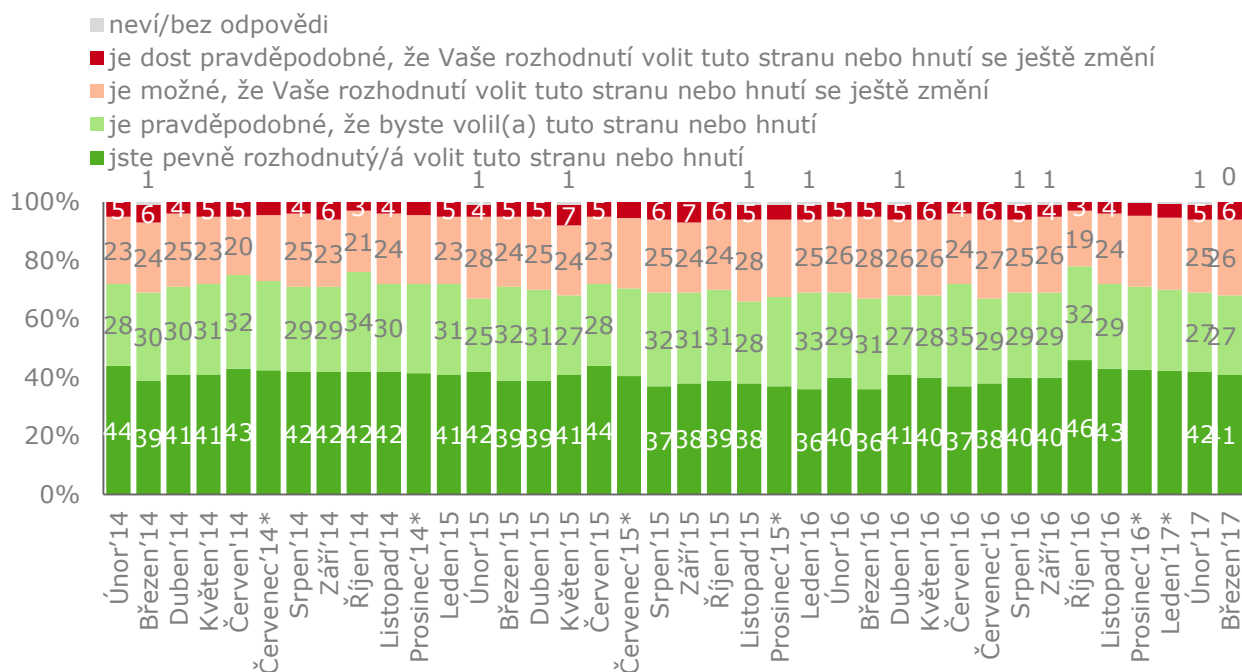

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo 906 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

Pevnost přesvědčení o volbě / vývoj

Podíváme-li se na to, jak se pevnost přesvědčení o volbě mění v čase, vidíme, že míra, do jaké jsou voliči rozhodnutí o volbě určité politické strany či hnutí, je dlouhodobě poměrně konzistentní. Drobné výkyvy se většinou pohybují pod hranicí statistické významnosti.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

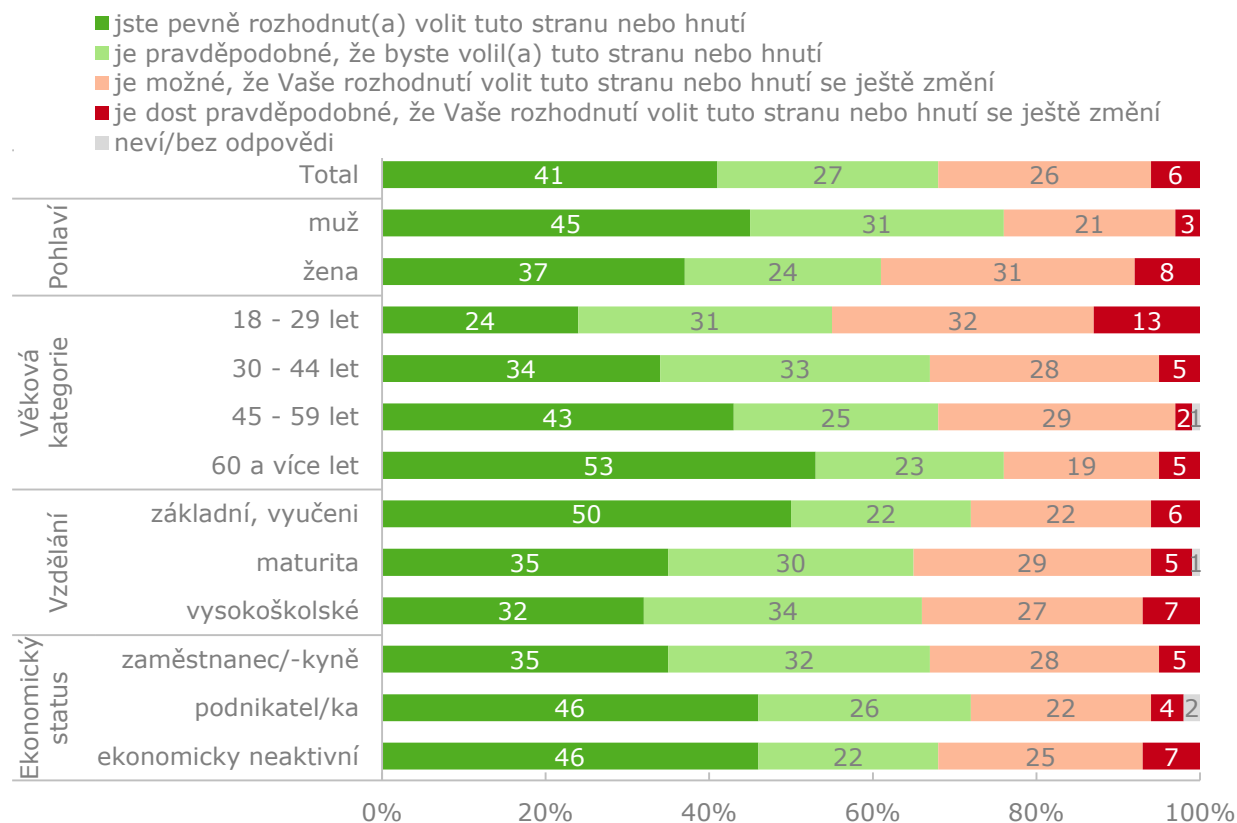
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 906 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

* Trendový odhad (nedotazováno)

Pevnost přesvědčení o volbě / třídění dle sociodemografií

Z hlediska sociodemografického členění lze konstatovat, že pevnost přesvědčení o volbě kopíruje věk a vzdělání; vycházíme přitom z dlouhodobého pozorování. Čím jsou voliči starší, tím více se zdá být pravděpodobné, že budou „věrni“ jedné straně. U vzdělání je trend přesně opačný: čím vyšší je, tím je také pravděpodobnější, že voliči svou preferenci ještě změní (mezi občany se základním vzděláním a vyučenými je sice nejmenší podíl voličů, ale ti patří častěji mezi pevně rozhodnuté). V závěru roku 2016 jsme zaznamenali přesun pevně rozhodnutých voličů u nejmladší věkové skupiny, 18 – 29 let, k těm pravděpodobně rozhodnutým. Na začátku roku 2017 sledujeme další prohloubení trendu a posílení skupiny těch voličů, jejichž rozhodnutí se možná změní. Břežnové měření ukazuje další prohloubení trendu a nárůst voličů ve skupině 18-29 let, jejichž rozhodnutí se pravděpodobně změní.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

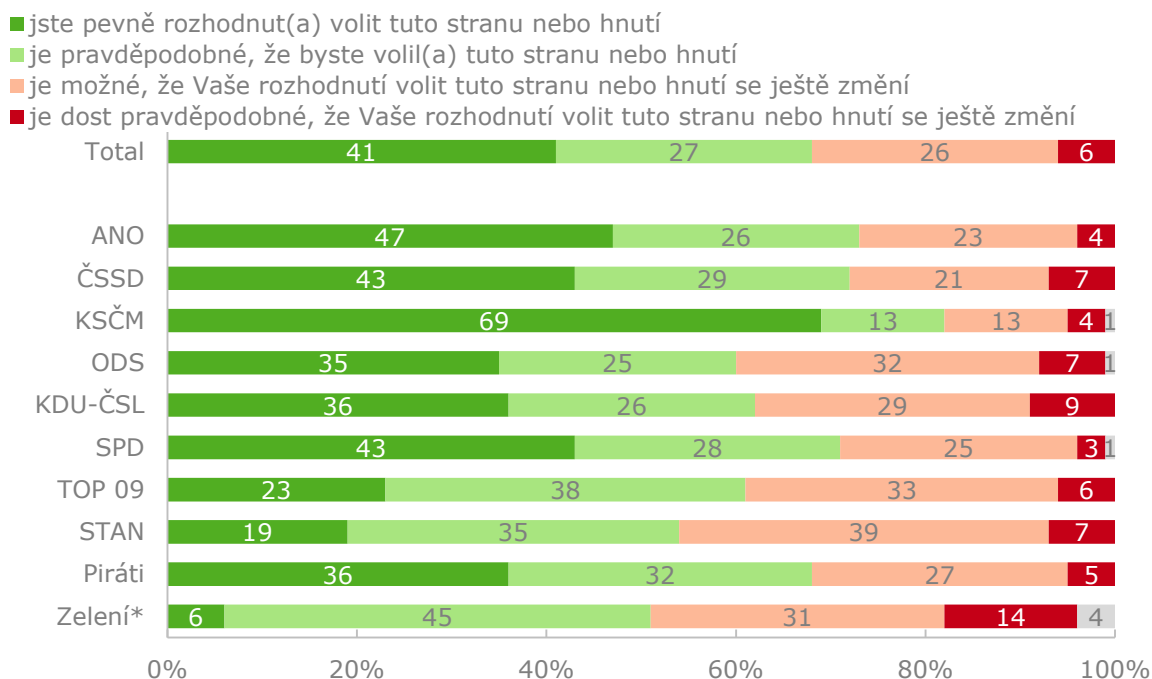
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 906 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

Pevnost přesvědčení o volbě / třídění dle volebních preferencí

Mezi voliči jednotlivých stran a hnutí převládá dlouhodobě nejpevnější pouto ke straně KSČM.

Ve srovnání se únorem 2017 pozorujeme pokles pevnosti přesvědčení mezi podporovateli SPD.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 906 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 4. 3. až 24. 3. 2017 prostřednictvím technologie CATI.

* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.